

อ่านเมื่อวันที 22 พ.ย. 2555

(ด. ๒๒)

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)



คดีหมายเลขดำที่ อ. ๘๒๖/๒๕๕๔

คดีหมายเลขแดงที่ จ. ๕๓๒/๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๗ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ระหว่าง { นางอบ สิ้นนวล ที่ ๑ ผู้ฟ้องคดี
นางขาว แก้วคงธรรม ที่ ๒
นายชวน แก้วโขง ที่ ๓
นางสุคนธ์ แก้วรอด
(ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจิตร แก้วรอด) ที่ ๔
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๑
กรมที่ดิน ที่ ๒
ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๓
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ ๔ } ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่ง
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๔๙/๒๕๕๐
หมายเลขแดงที่ ๑๑๒/๒๕๕๔ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองสงขลา)



/คดีนี้...

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๔๕ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ยื่นคำขอรังวัดที่ดินเพื่อขออนุญาตออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑๔ (หมู่ที่ ๑ เดิม) ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๔๕ ซึ่งได้ที่ดินมาโดยได้รับการยกให้จากนายแก้ว แก้วรอด ผู้เป็นบิดา ตามหนังสือสัญญาให้ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๐ ตามคำขอรวม ๔ ฉบับ คือ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ซึ่งได้รับที่ดินโดยการยกให้จากนายแก้ว แก้วรอด ผู้เป็นลุง ตามหนังสือสัญญายกให้ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๓ และวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๔ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕ ซึ่งได้รับการยกให้จากนายแก้ว แก้วรอด ผู้เป็นลุง และตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕ ซึ่งได้รับการยกให้จากนายแก้ว แก้วรอด เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวต่อจากนายแก้ว (ผู้ตาย) ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน และได้แบ่งแยกการครอบครองออกเป็น ๗ แปลง ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ช่างรังวัดได้ทำการรังวัดที่ดิน ตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ ปรากฏว่า รังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้คัดค้านการออกโฉนดที่ดินทั้ง ๗ แปลง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือหารือการออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินและระยะที่วัดได้เกินกว่าระยะที่ปรากฏตามหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ ที่นำมาออกโฉนดที่ดินว่ารายละเอียดที่รังวัดออกโฉนดที่ดินแปลงเดียวกับแบบแจ้งการครอบครองที่ดินที่นำมาขออนุญาตออกโฉนดที่ดินและเจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตถูกต้องครบถ้วนก็สามารถออกโฉนดที่ดินให้ตามที่รังวัดได้ โดยไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องถือปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ กรณีของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ซึ่งเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน โดยมี ส.ค. ๑ เป็นหลักฐานขอรังวัดออกโฉนดที่ดินทั้ง ๗ แปลงคำนวณแล้วมีเนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา มากกว่าที่ระบุในหลักฐานเดิม ๓๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา โดยแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน เลขที่ ๒๗๖ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่แจ้งการครอบครองไว้เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๘ ก่อนการประกาศให้ที่ดินดังกล่าวเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ

/ปากวนโคกยา...

ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนนุ้ย ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ ซึ่งขณะแจ้งการครอบครองไม่ได้ระบุว่าที่ดินข้างเคียงจดที่ป่าหรือที่รกร้างว่างเปล่าแต่อย่างใด ในการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวผู้ฟ้องคดีทั้งสี่มิได้รุกร้าป่าสงวนเพิ่มเติมจากสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องมาโดยตลอด ก่อนการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ย่อมมีสิทธิดีกว่าเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งประกาศเขตในภายหลัง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ปฏิบัติตามหนังสือตอบข้อหารือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวคือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์การครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ซึ่งคณะกรรมการได้ไปสำรวจปรากฏว่า อาณาเขตที่ดินระยะแนวเขตที่ดินและที่ดินข้างเคียงทุกด้านตรงกับหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ ของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ครอบครองและทำประโยชน์เต็มพื้นที่ในจำนวนเนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ตามที่รังวัดได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องออกโฉนดที่ดินในจำนวนเนื้อที่ที่ทำประโยชน์และรังวัดได้ และไม่ปรากฏว่าแนวเขตที่ดินผิดพลาดคลาดเคลื่อนและน่าเชื่อว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกับแบบแจ้งการครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จำนวน ๓๐ ไร่ ตามที่ระบุไว้ในแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ใช่คำสั่งที่มาจากการดำเนินการของคณะกรรมการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่งตั้งและคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้รับความเสียหาย

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ใช้ดุลพินิจในการปฏิเสธการขออออกโฉนดที่ดินและให้เพิกถอนคำคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่คัดค้านการขออออกโฉนดที่ดินจำนวน ๗ แปลง เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า กรณีการรังวัดออกโฉนดที่ดินรายผู้ฟ้องคดีทั้งสี่โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง โดยมีนายแก้ว แก้วรอด เป็นผู้แจ้งการครอบครอง เนื้อที่เดิม ๓๐ ไร่ รังวัดออกโฉนดที่ดิน ๗ แปลงรวมจำนวนเนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา มากกว่าเดิม ๓๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินเฉพาะส่วนที่เกินจากหลักฐานโดยอ้างว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามโครงการป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนนุ้ย ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่นำชี้รังวัด

/มีระยะ...

มีระยะและเนื้อที่เกินจาก ส.ค. ๑ เป็นจำนวนมาก (คิดเป็นร้อยละ ๑๒๖) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน คณะกรรมการได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ครอบครองทำประโยชน์โดยการสร้างบ้านอยู่อาศัย ปลูกลำไย และมีการใช้ไฟฟ้าแรงสูงผ่านบางส่วนของที่ดิน ที่ดินแปลงพิพาทมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือจดที่ดินนางพิมพ์พร นิ่มละมุล ระยะเดิม ๔๐๐ เมตร รังวัดใหม่ได้ระยะ ๗๑๒.๖๓ เมตร ทิศใต้จดที่ดินนางช้อง ศักดิ์แก้ว ระยะเดิม ๔๐๐ เมตร รังวัดใหม่ได้ระยะ ๕๐๑.๕๘ เมตร ทิศตะวันออกจดที่ดินนายบุญทิพย์ ภักดี ระยะเดิม ๑๒๐ เมตร รังวัดใหม่ได้ระยะ ๑๕๕.๘๔ เมตร ทิศตะวันตก จดทางหลวงแผ่นดินสายรัตภูมิ - พัทลุง (๔๑) ระยะเดิม ๑๒๐ เมตร รังวัดใหม่ได้ระยะ ๒๗๘.๙๒ เมตร จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน พยานบุคคลและระวางแผนที่ น่าเชื่อได้ว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกับหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ส่วนสาเหตุที่รังวัดได้เนื้อที่มากกว่า หลักฐานการแจ้งการครอบครอง ไม่อาจพิจารณาได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้รุกล้ำป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มเติมจากสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ได้มีการขยายเนื้อที่จากหลักฐานการแจ้งการครอบครองโดยการสมยอม แลกเปลี่ยน ซื้อ ขาย ให้ ปันแนวเขตที่ดินกับเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงหรือไม่ คณะกรรมการจึงมีความเห็นควรออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เพียง ๓๐ ไร่ ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองและตามที่ถูกผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ได้คัดค้านไว้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาการขออนุญาตที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่แล้ว เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินต่อเนื่องมาจากนายแก้ว แก้วรอด ผู้แจ้งการครอบครอง ได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงนี้ก่อนจะมีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะเข้าดำเนินการ ที่ดินทั้ง ๗ แปลงเป็นแปลงเดียวกับ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เนื่องจากบริเวณที่ดินดังกล่าวได้มีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนนุ้ย และได้มีการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามโครงการ ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนนุ้ย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ การรังวัดออกโฉนดที่ดินตามข้อ ๑๐ ของระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือ

/รับรองการ...

รับรองการทำประโยชน์ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอเท่ากับระยะที่ปรากฏใน ส.ค. ๑ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีคำสั่งสำนักงานที่ดิน จังหวัดพัทลุง ที่ ๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ตามระยะ ส.ค. ๑ จำนวนเนื้อที่ ๓๐ ไร่ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ถ้อยคำความเห็นในการคัดค้าน เว้นแต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จะพิสูจน์ได้ว่าจำนวนเนื้อที่และระยะที่เกินจากหลักฐาน ส.ค. ๑ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ครอบครองและทำประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายก่อนประกาศเป็นเขตป่า และจะต้องดำเนินการฟ้องร้องผู้คัดค้านต่อศาลยุติธรรม เมื่อศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาประการใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะถือปฏิบัติตามนั้น และการที่จังหวัดพัทลุงได้หาหรือกรณีของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คัดค้านการออกโฉนดที่ดินซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตอบข้อหาหรือว่าให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะดำเนินการตามความเหมาะสมกับข้อเท็จจริง และข้อมูลรายละเอียดที่ปรากฏ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า เหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คัดค้านการออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เพราะที่ดินที่ขอออกโฉนดที่ดินอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๓ การออกเอกสารสิทธิในที่ดินตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๔ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ดำเนินการดังนี้... (๓) ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิในที่ดินในพื้นที่เขตดำเนินการ หากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีเหตุคัดค้านให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดคัดค้านโดยแจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงเหตุผลและหลักฐานไปยังสำนักงานที่ดิน เมื่อที่ดินบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่นำมาขอออกโฉนดที่ดินเดิมเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนนุ้ย ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ มอบพื้นที่ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินดำเนินการ และมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับซึ่งมิได้แจ้งการครอบครองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่ได้รับผ่อนผันจากผู้ว่าราชการจังหวัด นั้น วรรคสอง ของบทบัญญัติดังกล่าวให้ถือว่าบุคคลนั้นเจตนาสละสิทธิครอบครองที่ดินและรัฐมีอำนาจจัดที่ดินดังกล่าวตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แม้อต่อมา มาตรา ๕ วรรคสอง ได้ถูกยกเลิก

/โดยประกาศ...

โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕ และกำหนดมาตรา ๒๗ ตริ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินโดยแจ้งการครอบครองภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศหรือมานำหรือส่งตัวแทนมานำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจรังวัดชี้แนวเขตที่ดินของตนในเวลาที่มีการเดินสำรวจรังวัดก็ถือว่าประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินต่อไป ดังนั้น หากผู้ครอบครองและทำประโยชน์ได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินก่อนมีการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมก็ถือว่า มีสิทธิขออนุญาตที่ดินได้ตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ หากไม่ได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และต่อมาที่ดินนั้นถูกกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้นั้นก็ไม่มีสิทธิมานำหรือส่งตัวแทนมานำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจรังวัดเพราะถือว่าไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจึงมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๑/๑๒๓๑ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๓๕ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ โดยมี ส.ค. ๑ คำนวณจากหลักฐานการแจ้งการครอบครอง เนื้อที่ ๓๐ ไร่ แต่ระยะที่วัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ซึ่งมากกว่าหลักฐานเดิม ๓๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา และที่ดินบริเวณข้างเคียงที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ขออนุญาตที่ดินด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกได้ออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ให้แก่เกษตรกรแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ไม่ได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เจตนาละสิทธิครอบครองในที่ดินส่วนที่เกินจาก ส.ค. ๑ การออกโฉนดที่ดินดังกล่าวจึงออกให้ได้ ๓๐ ไร่ โดยถือระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองเป็นหลักในการออกโฉนดที่ดิน ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๐ ของระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นอกจากนี้ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนน้อย มีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๐๘ แล้ว จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงคัดค้านการออกโฉนดที่ดินในส่วนที่เกิน ๓๐ ไร่

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่คัดค้านคำให้การว่า เนื้อที่ที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครอง เป็นเพียงการประมาณเนื้อที่ดินในการเสียภาษีที่ดินของคนสมัยก่อน และเจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตถูกต้องครบถ้วนก็สามารถออกโฉนดที่ดินให้ตามที่รังวัดได้โดยไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) และเนื่องจากผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์เต็มพื้นที่ไม่มีด้านใดด้านหนึ่งจดที่ป่าหรือที่รกร้างว่างเปล่าแต่ประการใด ปรากฏตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ซึ่งมีนายแก้ว แก้วรอด เป็นผู้แจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๔๙๘ ทิศเหนือจดที่ดินนายเงิน ทิศใต้จดที่ดินนายเตบ ทิศตะวันออกจดที่ดินนายพา ทิศตะวันตกจดถนน ได้มาโดยการหักสร้างเอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ก่อนการประกาศให้ที่ดินดังกล่าวเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโคกยา ป่าควนโตะตน และป่าควนหุ้ย ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ และก่อนการประกาศให้ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นเขตปฏิรูปที่ดินในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๑ และไม่ได้ระบุว่าข้างเคียงด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านจดที่ป่าหรือที่รกร้างว่างเปล่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่โดยอ้างว่า ที่ดินบริเวณของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นพื้นที่ดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ตามโครงการ ป่าควนโคกยา ป่าควนโตะตน และป่าควนหุ้ย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เดิมเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโคกยา ป่าควนโตะตน และป่าควนหุ้ย ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๖) จึงไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ครอบครองและเข้าทำประโยชน์ต่อเนื่องเรื่อยมาจากผู้แจ้งการครอบครอง ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ในการออกโฉนดที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองในจำนวนเนื้อที่ที่คำนวณได้จำนวน ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ออกโฉนดที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ตามระยะ ส.ค. ๑ จำนวนเนื้อที่ ๓๐ ไร่ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่เป็นผลกระทบต่อประชาชนซึ่งกระทำการโดยสุจริตและชอบด้วยกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายเกี่ยวกับสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ที่มีอยู่ก่อนต้องเสียสิทธิดังกล่าว คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่า ตามแบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง มีนายแก้ว แก้วรอด เป็นผู้แจ้งการครอบครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ก่อนที่จะมีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ

/เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖...

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้างเคียงทุกด้าน จึงไม่มีด้านใดระบุว่าจดที่ป่า ย่อมมีชื่อบุคคลและถนนสาธารณะเป็นข้างเคียง แต่เมื่อมีการประกาศพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโคกยา ป่าควนโตะตน และป่าควนนุ้ย ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ดินแปลงนี้ก็อยู่ในเขตป่า แต่การประกาศเขตป่าภายหลังย่อมไม่กระทบถึงสิทธิครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่มีอยู่ในขณะนั้นเท่าที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์จริง โดยข้อ ๑๐ ของระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ กำหนดว่า ให้ถือระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองเป็นหลักในการออกโฉนดที่ดิน แต่ทั้งนี้ย่อมไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลให้ศาลเห็นว่าตนเองได้ครอบครองและทำประโยชน์เกินกว่าระยะและเนื้อที่ตามหลักฐานแจ้งการครอบครอง ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิจะขอออกโฉนดที่ดินตามระยะและเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์ (เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา) หากพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมาย การขอออกโฉนดที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจึงมีอำนาจสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน การออกคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อเท็จจริงกฎหมายและอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินและประชาชนโดยส่วนรวม มิได้มีเจตนาทุจริตหรือประพฤติดุขชอบเพื่อให้เกิดผลร้ายหรือไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิ้นแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเพิ่มเติมว่า ขอยืนยันคำให้การเดิม และการจะได้ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น มาตรา ๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติว่า ให้ผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และวรรคสาม บัญญัติว่า การแจ้งการครอบครองตามความในมาตรานี้ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้งแต่ประการใด และประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๓ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีต่อไปนี้ (๑) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์

/ตามบทกฎหมาย...

ตามบทกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ หรือได้มาซึ่งโฉนดที่ดิน ตามบทแห่งประมวลกฎหมายนี้ (๒) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดิน เพื่อการครองชีพ หรือกฎหมายอื่น และมาตรา ๔ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๖ บุคคลใดได้มา ซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดิน ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิครอบครองสืบไป และให้คุ้มครองตลอดถึงผู้รับโอนด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิทธิครอบครอง โดยชอบจะต้องเป็นการได้มาหรือครอบครองโดยชอบก่อนบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้ ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือได้มาโดยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือกฎหมายอื่น แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่าได้ครอบครองที่พิพาทต่อจากผู้ถือครองเดิม ซึ่งได้ครอบครอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕ และปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ตามลำดับ อันเป็นเวลาก่อนพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ประกาศใช้บังคับ และไม่ปรากฏว่าได้ครอบครองที่ดินพิพาทโดยชอบตามกฎหมายใด ดังนั้น จึงเป็นการครอบครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่พิพาทจึงไม่ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ ผู้ครอบครองเดิมก่อนยกให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง และตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๒ บัญญัติว่า ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐ ดังนั้น ที่ดินพิพาทจึงต้องถือว่าเป็นที่ดินของรัฐอยู่ เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ครอบครอง และทำประโยชน์โดยมี ส.ค. ๑ ซึ่งหลักฐานที่ปรากฏในแบบการแจ้งการครอบครองมีเนื้อที่ ๓๐ ไร่ ๖ งาน ๖๕ ตารางวา และได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา มากกว่าหลักฐานเดิมและที่ดินบริเวณข้างเคียง ด้านทิศเหนือและทิศใต้ได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ แก่เกษตรกรแล้ว การออกโฉนดที่ดินดังกล่าว จึงต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๐ ของระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไข การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ส่วนการตรวจสอบและคัดค้าน ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อคุ้มครองที่ดินของรัฐที่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มิให้มีการนำที่ดินของรัฐไปออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินโดยมิชอบ เมื่อได้ตรวจสอบ และพิจารณาแล้วเห็นว่า ก่อนที่จะนำที่ดินพิพาทมาดำเนินการปฏิรูป เดิมที่พิพาทเป็น เขตป่าสงวนแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ครอบครองและทำประโยชน์ ในที่ดินพิพาทโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีสิทธิในที่ดินดีกว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงคัดค้านการออกโฉนดที่ดินในส่วนที่เกิน ๓๐ ไร่

ศาลปกครองชั้นต้นได้ตั้งนายสุจิตร์ จันทรสวาง นักวิชาการแผนที่ภาพถ่าย อากาศพิเศษ เป็นพยานผู้เชี่ยวชาญให้ตรวจสอบและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศแผนที่บริเวณที่ดิน

/ที่ผู้ฟ้องคดี...

ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นขอออกโฉนดที่ดิน โดยพยานผู้เชี่ยวชาญได้รายงานผลการอ่าน แปล ตีความ และวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ เสนอต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ สรุปได้ว่า บริเวณพื้นที่ที่ระบุในแบบแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง แบ่งแยกเป็น ๗ แปลง และมีคำแปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ โดยยึดถือข้อมูลรูปแปลงที่ดินและพิกัดตำแหน่งหลักเขตที่ดินจากสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ซึ่งได้แบ่งแยกที่ดินบริเวณพิพาทเป็น ๗ แปลง และได้ดำเนินการตามหลักวิชาการ โดยการจัดทำแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ภาพถ่ายทางอากาศครอบคลุม บริเวณพื้นที่พิพาทซึ่งมีการถ่ายภาพไว้ ๔ ช่วงเวลา คือ (๑) วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ โครงการ Vap ๖๑ ภาพเลขที่ ๑๔๐, ๑๔๑ และ ๑๔๒ (๒) วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ โครงการ NS๓ ภาพเลขที่ ๐๔๔, ๐๔๖ และ ๐๔๘ (๓) วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ โครงการ PCD ภาพเลขที่ ๒๐๔ และ ๒๐๕ และ (๔) ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ โครงการ MOAC ระวัง ๕๑๓๘๒๑๖๒๖ แล้วนำภาพถ่ายดังกล่าว ทำการกราดภาพ (Scan) ที่ความละเอียดประมาณ ๒๐ ไมครอน เพื่อทำข้อมูลภาพให้เป็นข้อมูลเชิงเลข (Digital) จากนั้นได้อ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศในบริเวณที่ดิน แปลงพิพาทให้เห็นถึงสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะต่างๆ ดังนี้

เลขที่ดิน ๑ เนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๗.๓ ตารางวา ภาพถ่ายทางอากาศ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่ส่วนใหญ่มีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นนาข้าว (คิดเป็นร้อยละ ๒๔) และพื้นที่เกษตรกรรม (คิดเป็นร้อยละ ๓๙) มีบางส่วนที่ยังมีสภาพเป็นป่า (คิดเป็นร้อยละ ๓๗) เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ พื้นที่ส่วนใหญ่มีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นนาข้าว เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และมีไม้ผลพื้นที่บางส่วนที่เคยมีสภาพเป็นป่าลดลง (คิดเป็นร้อยละ ๒๐) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ พื้นที่ส่วนใหญ่มีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นสวนยางพารา ยกเว้นทางด้านตะวันออกของแปลงที่ดินยังมีสภาพเป็นที่นา มีอาคารสิ่งปลูกสร้าง ด้านติด ถนนมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นพื้นที่เกษตรกรรม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พื้นที่ที่มีการทำประโยชน์ทั้งแปลง

เลขที่ดิน ๒ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๔๑.๓ ตารางวา ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่มีการทำประโยชน์เป็นที่นาทั้งแปลง เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ พื้นที่มีร่องรอยการทำประโยชน์ด้านเกษตรกรรมทั้งแปลง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ พื้นที่มีการทำประโยชน์ปลูกยางพาราและนาข้าว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พื้นที่มีการทำประโยชน์ปลูกยางพาราทั้งแปลง

/เลขที่ดิน...

เลขที่ดิน ๓ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๔๖.๖ ตารางวา ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่บางส่วนมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นนาข้าวและบางส่วนยังมีสภาพเป็นป่า (คิดเป็นร้อยละ ๕๕) เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ พื้นที่ทั้งหมดมีการทำประโยชน์เต็มพื้นที่ทั้งแปลง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ พื้นที่ทั้งหมดมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พื้นที่ทั้งหมดยังคงมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าวทั้งแปลง

เลขที่ดิน ๔ เนื้อที่ ๙ ไร่ ๓๖.๘ ตารางวา ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่บางส่วนมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นนาข้าวและบางส่วนมีสภาพเป็นป่า (คิดเป็นร้อยละ ๖๕) เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ พื้นที่ทั้งหมดมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าวทั้งแปลง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ พื้นที่ทั้งหมดยังคงมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าวทั้งแปลง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พื้นที่ทั้งหมดมีการทำประโยชน์ปลูกยางพาราและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

เลขที่ดิน ๕ เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๑ งาน ๘๒.๒ ตารางวา ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่บางส่วนมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นนาข้าวและบางส่วนมีสภาพเป็นป่า (คิดเป็นร้อยละ ๓๗) เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ พื้นที่ทั้งหมดมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าวทั้งแปลง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ พื้นที่ทั้งหมดมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าวทั้งแปลง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พื้นที่ทั้งหมดยังคงมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าวทั้งแปลง

เลขที่ดิน ๖ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๓๘.๙ ตารางวา ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่ทั้งหมดมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นนาข้าวและเกษตรกรรม เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ พื้นที่ทั้งหมดมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและปรากฏสิ่งปลูกสร้าง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ พื้นที่ทั้งหมดมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นสวนยางพาราและพื้นที่เกษตรกรรม ปรากฏมีอาคารสิ่งปลูกสร้าง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พื้นที่ทั้งหมดมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นสวนยางพาราเต็มทั้งแปลงและปรากฏมีอาคารสิ่งปลูกสร้าง

เลขที่ดิน ๗ เนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๑ งาน ๖๓.๓ ตารางวา ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่บางส่วนมีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและบางส่วนมีสภาพเป็นป่า (คิดเป็นร้อยละ ๔๗) เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖

/พื้นที่ส่วนใหญ่...

พื้นที่ส่วนใหญ่มีร่องรอยการทำประโยชน์เป็นพื้นที่เกษตรกรรม บางส่วนเล็กน้อยที่มีสภาพเป็นป่า (คิดเป็นร้อยละ ๑๒) และปรากฏมีอาคารสิ่งปลูกสร้าง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ พื้นที่ทั้งหมด มีร่องรอยการทำประโยชน์ทั้งแปลง

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ออกโฉนดที่ดิน ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่โดยถือระยะที่ปรากฏในแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ จำนวน เนื้อที่ ๓๐ ไร่ โดยไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ตามเนื้อที่ที่รังวัดได้ จำนวนเนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้ผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา วรรคสาม บัญญัติว่า การแจ้ง การครอบครองตามความในมาตรานี้ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้งแต่ประการใด และมาตรา ๕๙ ตีร แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ ถ้าปรากฏว่าเนื้อที่ที่ทำการรังวัดใหม่แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ยพิจารณาออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้ได้เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าปรากฏว่าที่ดินมีอาณาเขต ระยะของแนวเขต และที่ดินข้างเคียงทุกด้านถูกต้องตรงกับหลักฐานการแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ เชื่อได้ว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน แต่เนื้อที่ที่คำนวณได้แตกต่างไปจากเนื้อที่ ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว แต่ไม่เกินเนื้อที่ ที่คำนวณได้ และวรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีที่ระยะของแนวเขตที่ดินติดพลาตคลาดเคลื่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่

/ที่ได้ทำประโยชน์...

ที่ได้ทำประโยชน์แล้วเมื่อผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงได้ลงชื่อรับรองแนวเขตไว้เป็นการถูกต้องครบถ้วนทุกด้าน และข้อ ๑๐ กำหนดว่า ในกรณีที่ที่ดินนั้นมีด้านหนึ่งด้านใดหรือหลายด้านจดที่ป่าหรือที่รกร้างว่างเปล่าและระยะที่วัดได้เกินกว่าระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองให้ถือระยะที่ปรากฏในหลักฐานการแจ้งการครอบครองเป็นหลักในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง โดยมีนายแก้ว แก้วรอด เป็นผู้แจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๔๙๘ ได้ที่ดินมาโดยหักสร้างเองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ แจ้งจดที่ดินข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือจดนายเงิน ทิศใต้จดนายเตบ ทิศตะวันออกจดนายพา ทิศตะวันตกจดถนน ต่อมา ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ยื่นคำขอรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าว ผลการรังวัดใหม่มีการแจ้งจดที่ดินข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือจดที่ดินนางพิมพ์พร นิมละมูล ทิศใต้จดที่ดินนางช้อง ศักดิ์แก้ว ทิศตะวันออกจดที่ดินนายบุญทิพย์ ภัคดี ทิศตะวันตกจดทางหลวงแผ่นดินสายรัตภูมิ - พัทลุง (๔๑) ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา แตกต่างจากหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ ที่มีเนื้อที่เพียง ๓๐ ไร่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้คัดค้านการออกโฉนดที่ดินเฉพาะในส่วนที่เกินกว่าที่ระบุในแบบแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ โดยอ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๐๘ ได้มีการกำหนดให้ ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนนุ้ย ในท้องที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๑ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ที่ขอออกโฉนดที่ดินอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งอยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาคำขอและข้อคัดค้านแล้วมีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ออกโฉนดที่ดินแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ จำนวน ๓๐ ไร่ แต่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบ กรณีจึงต้องวินิจฉัยว่า ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ขอออกโฉนดที่ดินได้มีการทำประโยชน์และอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินได้หรือไม่ เพียงใด เห็นว่าคดีนี้แม้จะปรากฏว่า นายแก้ว แก้วรอด เจ้าของที่ดินแปลงพิพาทได้มีการแจ้งการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามแบบ ส.ค. ๑ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๔๙๘ อันเป็นการแจ้งการครอบครองที่ดินตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน

/พ.ศ. ๒๕๕๗...

พ.ศ. ๒๔๙๗ ก็ตาม แต่การแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๖ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่ แก่ผู้แจ้งแต่ประการใด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และการพิจารณา คำขออนุญาตออกโฉนดที่ดินในกรณีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้มีคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๙/๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์การครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องประกอบการพิจารณา มีคำสั่งสำนักงานที่ดิน จังหวัดพัทลุง ที่ ๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยผลการตรวจสอบปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แล้ว จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน พยานบุคคล และระวางแผนที่ น่าเชื่อได้ว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวเป็นแปลงเดียวกัน กับหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ส่วนสาเหตุที่เนื้อที่มากกว่าหลักฐานการแจ้งการครอบครองมากนั้น คณะกรรมการไม่อาจพิจารณาได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีการรุกร้าป่าสงวนเพิ่มเติมจากสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้มีการขยายเนื้อที่จากหลักฐานการแจ้งการครอบครองโดยการสมยอม แลกเปลี่ยน ชื่อ ขยาย ให้ปันแนวเขตกับเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงหรือไม่ ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีความเห็น ควรออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเพียง ๓๐ ไร่ ตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครอง ประกอบกับศาลได้แสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมโดยแต่งตั้งให้นายสุจิตร์ จันทรสว่าง นักวิชาการแผนที่ภาพถ่ายชำนาญการพิเศษ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นพยานผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ แผนที่ บริเวณที่ดิน ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน พยานผู้เชี่ยวชาญได้รายงานต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ สรุปความได้ว่า ได้กำหนดที่ดินบริเวณพิพาทเป็น ๗ แปลง ภาพถ่ายทางอากาศ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ ระบุว่า เลขที่ดิน ๑ เนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๗.๓ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๓๗ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๗ ไร่ ๑ งาน ๒๕.๗ ตารางวา เหลือส่วนที่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๑๒ ไร่ ๒ งาน ๑๘.๔ ตารางวา เลขที่ดิน ๒ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๔๑.๓ ตารางวา พื้นที่มีการทำประโยชน์เป็นที่นาทั้งแปลง เลขที่ดิน ๓ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๔๖.๖ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๘๕.๖๓ ตารางวา เหลือส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๑ ไร่ ๑ งาน ๖๐.๙๗ ตารางวา เลขที่ดิน ๔ เนื้อที่ ๙ ไร่ ๓๖.๘ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๖๕ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๖๓.๙๒ ตารางวา เหลือส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๓ ไร่ ๗๒.๘๘ ตารางวา เลขที่ดิน ๕ เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๑ งาน ๘๒.๒ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๓๗ ของพื้นที่

/คิดเป็นเนื้อที่...

คิดเป็นเนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๔๗.๔๑ ตารางวา เหลือส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๖ ไร่ ๒ งาน ๓๔.๗๙ ตารางวา เลขที่ดิน ๖ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๓๘.๙ ตารางวา พื้นที่ทั้งหมด เป็นนาข้าวและเกษตรกรรม เลขที่ดิน ๗ เนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๑ งาน ๖๓.๓ ตารางวา มีสภาพ เป็นป่าร้อยละ ๔๗ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๖ ไร่ ๑ งาน ๒๐.๗๕ ตารางวา เหลือส่วนที่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๗ ไร่ ๔๒.๕๕ ตารางวา และภาพถ่ายทางอากาศ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ระบุว่าพื้นที่พิพาท มีการทำประโยชน์เป็นนาข้าว ปลูกยางพารา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น จากผลการวิเคราะห์ ภาพถ่ายทางอากาศข้างต้น เห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ดินแปลงพิพาทมีสภาพเป็นป่า หรือพื้นที่ที่ไม่ได้ทำประโยชน์ คิดเป็นเนื้อที่ ๒๕ ไร่ ๔๓.๔ ตารางวา และพื้นที่ ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว คิดเป็นเนื้อที่ ๓๘ ไร่ ๗๓ ตารางวา ที่ดินส่วนที่เหลือแบ่งหักเป็นคลอง และเหมืองสาธารณประโยชน์ จำนวน ๔ ไร่ ๓ งาน ๑๓.๓ ตารางวา และจากภาพถ่ายทางอากาศ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ และปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ระบุว่า พื้นที่พิพาทมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าว ปลูกยางพารา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ตามลำดับเวลาที่เปลี่ยนไป โดยในช่วงเวลาประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งเป็นเวลาภายหลัง จากที่มีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่กำหนดให้ ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนน้อย ในท้องที่ตำบลเขาไชยสน อำเภอเขาไชยสน จังหวัดพัทลุง เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘ ผู้แจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ แปลงพิพาทได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ประมาณ ๓๘ ไร่ ๗๓ ตารางวา อีกทั้ง เมื่อพิจารณานับแต่วันที่มีการแจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๘ จนถึงวันที่มีการถ่ายภาพทางอากาศในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ระยะเวลาห่างกันประมาณ ๑๒ ปี น่าเชื่อได้ว่าในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ อาจมีการแผ้วถาง รุกย้ายเขตที่ดินออกไปจากที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ จำนวน ๓๐ ไร่ ประกอบกับคณะกรรมการตรวจพิสูจน์การครอบครองและทำประโยชน์ ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ตามคำสั่งที่ ๙/๒๕๕๐ ซึ่งได้ไปตรวจสอบพื้นที่พิพาทแล้ว มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อที่ที่ดินที่มากกว่าหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ มาก สรุปความได้ว่า คณะกรรมการไม่อาจพิจารณาได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้มีการรุกร้าป่าสงวนเพิ่มเติม จากสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้มีการขยายเนื้อที่จากหลักฐานการแจ้งการ ครอบครองโดยการสมยอม แลกเปลี่ยน ซ้ำ ขาย ให้ ปันแนวเขตกับเจ้าของที่ดินแปลง

/ข้างเคียงหรือไม่...

ข้างเคียงหรือไม่ คณะกรรมการจึงมีความเห็นควรออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิ้น เพียง ๓๐ ไร่ ตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครอง ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่อ้างว่า ได้ครอบครอง และทำประโยชน์เต็มพื้นที่ จำนวน ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ก่อนการประกาศให้พื้นที่พิพาท เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงไม่อาจรับฟังได้ และแม้ว่าปัจจุบันสภาพที่ดินจะมีการทำประโยชน์เต็มเนื้อที่จำนวน ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ก็แสดงว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้มีการรุกร้า ทำประโยชน์และขยายเขตที่ดินออกไปโดยไม่มีสิทธิ ซึ่งไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้กรรมสิทธิ์ ในที่ดินได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๕๐ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิ้น จำนวน ๓๐ ไร่ ตามจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์ตามหลักฐานแบบแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ จึงชอบด้วยมาตรา ๕๙ ตีร แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่อ้างว่า แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศในแต่ละช่วงเวลา ที่พยานผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และสรุปผลมีความคลาดเคลื่อนจากพื้นที่จริง และแนวเขตทุกด้าน มิได้มีการเปลี่ยนแปลงนั้น เห็นว่า พยานผู้เชี่ยวชาญได้มีคำแปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ โดยยึดถือข้อมูลรูปแปลงที่ดินและพิกัดตำแหน่งหลักเขตที่ดินจากสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ซึ่งได้แบ่งแยกที่ดินบริเวณพิพาทเป็น ๗ แปลง และได้ดำเนินการตามหลักวิชาการโดยจัดทำแผนที่ ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ภาพถ่ายทางอากาศครอบคลุมบริเวณพื้นที่พิพาท ซึ่งมีการถ่ายภาพไว้ ๔ ช่วงเวลา คือ (๑) วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ โครงการ Vap ๖๑ ภาพเลขที่ ๑๔๐, ๑๔๑ และ ๑๔๒ (๒) วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ โครงการ NS๓ ภาพเลขที่ ๐๔๔, ๐๔๖ และ ๐๔๘ (๓) วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ โครงการ PCD ภาพเลขที่ ๒๐๔ และ ๒๐๕ และ (๔) ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ โครงการ MOAC ระวัง ๕๑๓๘๒๑๖๒๖ แล้วนำภาพถ่ายดังกล่าวทำการกราดภาพ (Scan) ที่ความละเอียดประมาณ ๒๐ ไมครอน เพื่อทำข้อมูลภาพให้เป็นข้อมูลเชิงเลข (Digital) จากนั้นได้อ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ ในบริเวณที่ดินแปลงพิพาทให้เห็นถึงสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะต่าง ๆ การดำเนินการของพยานผู้เชี่ยวชาญเป็นไปตามหลักวิชาการ มีความเที่ยงตรง น่าเชื่อถือ ส่วนผู้ฟ้องคดีทั้งสี่กล่าวอ้างโดยไม่มีเอกสารหลักฐานหรือข้อมูลอื่นใดที่แสดงให้เห็นว่า การตรวจสอบและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ แผนที่ของพยานผู้เชี่ยวชาญที่เสนอต่อศาลนั้น มีความคลาดเคลื่อนหรือไม่ น่าเชื่อถือประการใด ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่จึงรับฟังไม่ได้ กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นได้อีก เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทูลกระหม่อมว่า ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า แม้ข้อเท็จจริง นายแก้ว แก้วรอด เจ้าของที่ดินแปลงพิพาทได้แจ้งการครอบครองที่ดิน ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก็ตาม แต่การแจ้งการครอบครอง ตามมาตรานี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้ง ตามมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน นอกจากนี้ ตามที่พยานผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ แผนที่บริเวณที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองขอออกโฉนดที่ดิน สรุปความได้ว่า ได้กำหนดที่ดินบริเวณพิพาท เป็น ๗ แปลง ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ ระบุว่า เลขที่ดิน ๑ เนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๗.๓ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๓๗ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๗ ไร่ ๑ งาน ๒๕.๗ ตารางวา เหลือส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๑๒ ไร่ ๒ งาน ๑๘.๔ ตารางวา เลขที่ดิน ๒ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๔๑.๓ ตารางวา พื้นที่มีการทำประโยชน์ เป็นที่นาทั้งแปลง เลขที่ดิน ๓ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๔๖.๖ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๘๕.๖๓ ตารางวา เหลือส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๑ ไร่ ๑ งาน ๖๐.๙๗ ตารางวา เลขที่ดิน ๔ เนื้อที่ ๙ ไร่ ๓๖.๘ ตารางวา มีสภาพ เป็นป่าร้อยละ ๖๕ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๖๓.๙๒ ตารางวา เหลือส่วนที่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๓ ไร่ ๗๒.๘๘ ตารางวา เลขที่ดิน ๕ เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๑ งาน ๘๒.๒ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๓๗ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๔๗.๔๑ ตารางวา เหลือส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๖ ไร่ ๒ งาน ๓๔.๗๙ ตารางวา เลขที่ดิน ๖ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๓๘.๙ ตารางวา พื้นที่ทั้งหมดเป็นนาข้าว และเกษตรกรรม เลขที่ดิน ๗ เนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๑ งาน ๖๓.๓ ตารางวา มีสภาพเป็นป่าร้อยละ ๔๗ ของพื้นที่ คิดเป็นเนื้อที่ ๖ ไร่ ๑ งาน ๒๐.๗๕ ตารางวา เหลือส่วนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ได้ทำประโยชน์เนื้อที่ ๗ ไร่ ๔๒.๕๕ ตารางวา และภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ระบุว่าพื้นที่พิพาท มีการทำประโยชน์เป็นนาข้าว ปลูกยางพารา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น จากผลการวิเคราะห์ภาพถ่าย ทางอากาศข้างต้น เห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ดินแปลงพิพาทมีสภาพเป็นป่า หรือพื้นที่ที่ไม่ได้ทำประโยชน์ คิดเป็นเนื้อที่ ๒๕ ไร่ ๔๓.๔ ตารางวา และพื้นที่ที่ได้ ทำประโยชน์แล้ว คิดเป็นเนื้อที่ ๓๘ ไร่ ๗๓ ตารางวา ที่ดินส่วนที่เหลือแบ่งหักเป็นคลอง และเหมืองสาธารณประโยชน์ จำนวน ๔ ไร่ ๓ งาน ๑๓.๓ ตารางวา และจากภาพถ่ายทางอากาศ

/เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๘ และปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ระบุว่า พื้นที่พิพาทมีการทำประโยชน์เป็นนาข้าว ปลูกยางพารา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ตามลำดับเวลาที่เปลี่ยนไป โดยในช่วงเวลาประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งเป็นเวลาภายหลัง จากที่มีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่กำหนดให้ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนหุ้ย ในท้องที่ตำบลเขาไชยสน อำเภอเขาไชยสน จังหวัดพัทลุง เป็นป่าสงวนแห่งชาติเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘ ผู้แจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ แปลงพิพาทได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ประมาณ ๓๘ ไร่ ๗๓ ตารางวา อีกทั้ง เมื่อพิจารณานับแต่วันที่มีการแจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๘ จนถึงวันที่มีการถ่ายภาพทางอากาศในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ระยะเวลาห่างกันประมาณ ๑๒ ปี นำเชื่อได้ว่าในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง อาจมีการแผ้วถาง รุกกล้าขยายเขตที่ดินออกไปจากที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ จำนวน ๓๐ ไร่ นั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นด้วย เนื่องจาก ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ มิได้ระบุว่า ข้างเคียงด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน จดที่ปรากร้างว่างเปล่า กล่าวคือ ทิศเหนือจดที่นายนายเงิน ทิศใต้จดที่นายนายเตบ ทิศตะวันออกจดที่นายนายพา ทิศตะวันตกจดถนน และขณะทำการรังวัด เพื่อก่อโฉนดที่ดินมีอาณาเขตที่ดินข้างเคียงและระยะของแนวเขตของแต่ละด้าน ดังนี้ ทิศเหนือจดที่นางนงพิมพ์พร นิมละมูล รับการให้จากนายเงิน (บิดา) นางลัดดาวัลย์ แก้วจำรัส รับการให้มาจากนางณัฐฐา จีนเมือง (มารดา) ซึ่งนางณัฐฐารับการให้มาจากนายเงิน (บิดา) นางหนูพันธ์ ทองมีขวัญ รับการให้มาจากนายเงิน (บิดา) นายจิตร แก้วรอด รับการให้มาจาก นายเงิน (บิดา) นางเจียร เหลือพงษ์ รับการให้มาจากนายเงิน (บิดา) นางลอย แก้วรอด รับการให้มาจากนายเงิน (สามี) นายเพียร แก้วรอด รับการให้มาจากนายเงิน (บิดา) และนางณัฐฐา จีนเมือง รับการให้มาจากนายเงิน (บิดา) มีระยะ ๗๑๒.๖๓ เมตร ซึ่งระยะ ตาม ส.ค. ๑ เดิม มีระยะ ๔๐๐ เมตร มากกว่าระยะตาม ส.ค. ๑ จำนวน ๓๑๒.๖๓ เมตร ทิศใต้จดที่ดินนายชวน แก้วโขง ซื่อที่ดินมาจากนายเตบ นางสาวหะระ นวลแยม รับการให้มา จากนายเตบ (บิดา) นางเหนาะ เหลี่ยมสัน รับการให้มาจากนายเงิน (บิดา) นางซ่อง ศักดิ์แก้ว รับการให้ที่ดินจากนายเงิน (ปัจจุบันมีหลักฐานเป็น สปก. ๔ - ๐๑) และนางจวบ มงชมพู รับการให้มาจากนายเงิน (บิดา) มีระยะทาง ๕๐๑.๕๘ เมตร ซึ่งระยะตาม ส.ค. ๑ เดิม มีระยะ ๔๐๐ เมตร มากกว่าระยะ ส.ค. ๑ จำนวน ๑๐๑.๕๘ เมตร ทิศตะวันออกจดที่ดิน นายบุญทิพย์ ภักดี รับการให้มาจากนางหิด (มารดา) โดยนางหิดรับการให้มาจากนายพา (บิดา)

/อีกทอดหนึ่ง...

อีกทอดหนึ่ง นายสมบุรณ์ ชุมแก่น รับการให้มาจากนางจวบ (แม่ยาย) โดยนางจวบรับการให้มาจากนายพา (บิดา) อีกทอดหนึ่ง นายสุนทร คงคานนท์ รับการให้มาจากนายพา (พ่อตา) และนางปทุมพร คงคานนท์ รับการให้มาจากนายพา (บิดา) มีระยะ ๑๕๕.๘๕ เมตร ซึ่งระยะตาม ส.ค. ๑ เดิมมีระยะ ๑๒๐ เมตร มากกว่าระยะ ส.ค. ๑ จำนวน ๓๕.๘๕ เมตร ทิศตะวันตกจดทางหลวงแผ่นดินสายรัตภูมิ - พัทลุง มีระยะ ๒๗๘.๙๒ เมตร ซึ่งระยะตาม ส.ค. ๑ เดิมมีระยะ ๑๒๐ เมตร มากกว่าระยะ ส.ค. ๑ จำนวน ๑๗๘.๙๒ เมตร จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ มิได้แจ้งอาณาเขตข้างเคียงใดหรือหลายด้านจดที่ป่าหรือที่รกร้างว่างเปล่าแต่อย่างใด แต่ได้แจ้งอาณาเขตที่ดินข้างเคียงจดที่ดินที่มีผู้ครอบครองและทำประโยชน์แล้วทั้งสิ้น แต่ก็เป็น การเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่มีการครอบครองต่อเนื่องมาจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงคนเดิมทั้งสามด้านจึงเป็นหลักฐานที่แจ้งชัดเชื่อถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้นำรังวัดออกโฉนดที่ดินไปตามอาณาเขตที่ได้แจ้งตาม ส.ค. ๑ ไว้เดิม ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้นำรังวัดออกโฉนดที่ดินโดยมีอาณาเขตและที่ดินข้างเคียงทุกด้านถูกต้องตรงกับหลักฐานตาม ส.ค. ๑ เพียงแต่มีระยะแนวเขตคลาดเคลื่อนจาก ส.ค. ๑ เท่านั้น ซึ่งประเด็นนี้คณะกรรมการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่งตั้งตามคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ก็เชื่อว่าที่ดินแปลงที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้นำรังวัดออกโฉนดที่ดินเป็นแปลงเดียวกับที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑๔ (เดิมหมู่ที่ ๑) ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จริง

ส่วนกรณีผลการวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศของนายสุจิตร์ จันทรสว่าง นักวิชาการแผนที่ภาพถ่ายชำนาญการพิเศษ พยานผู้เชี่ยวชาญที่ได้ทำความเห็นเสนอต่อศาลปกครองชั้นต้น เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ กล่าวว่าโดยสรุปว่า จากภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พื้นที่ตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑๔ (เดิมหมู่ที่ ๑) ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง บางส่วนยังมีสภาพเป็นป่า (ลักษณะ F๑ หมายถึง ป่าไม้ไม่ผลัดใบ) แต่ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการทำประโยชน์แล้ว ทำให้น่าเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่อาจมีการแผ้วถางรุกกล้าขยายอาณาเขตที่ดินออกจากที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ จำนวน ๓๐ ไร่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เห็นว่าความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวไม่อาจใช้เป็นความเห็นในการพิจารณาและวินิจฉัยว่า คำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง ที่ ๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขอบด้วยกฎหมายเนื่องจากภาพถ่ายทางอากาศเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๐ พบว่าบริเวณที่กำหนด

/สัญลักษณ์ F๑...

สัญลักษณ์ F๑ ซึ่งหมายถึง ป่าไม้ไม่ผลัดใบอยู่ในบริเวณทางทิศตะวันตกของที่ดิน ซึ่งเป็นบริเวณติดถนนสายรัตภูมิ - พัทลุง และบางส่วนอยู่กลางพื้นที่ซึ่งล้อมรอบด้วยพื้นที่ที่กำหนดสัญลักษณ์ A๑ ซึ่งหมายถึงนาข้าว และเมื่อพิจารณา ส.ค. ๑ ที่นายแก้ว แก้วรอด แจ้งสิทธิครอบครองไว้เมื่อปี ๒๔๙๘ ระบุว่าเป็นที่นาและสวน ซึ่งสอดคล้องกับภาพถ่ายทางอากาศที่มีพื้นที่บางส่วนเป็นนาข้าว และบางส่วนผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเป็นป่าไม้ไม่ผลัดใบนั้นสอดคล้องกับการทำประโยชน์ในที่ดินเป็นสวน ซึ่งโดยสภาพของพื้นที่ของไม้ผลมีสภาพเป็นไม้ไม่ผลัดใบ เพราะการทำสวนในสมัยก่อนมิได้ทำในเชิงพาณิชย์เหมือนสมัยปัจจุบันที่ปลูกไม้ผลชนิดเดียวกันเป็นแถวเป็นแนว แต่การทำสวนในสมัยก่อนจะปลูกไม้ผลผสมผสานปนกันไปกับต้นไม้ยืนต้นที่เจ้าของที่ครอบครองปล่อยเหลือไว้ตามหัวไร่ปลายนา เพื่อรักษาต้นไม้เอาไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น โดยจะเห็นได้จากภาพถ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำเสนอต่อศาลปกครองชั้นต้น จะเห็นได้ว่าสภาพของพื้นที่สวนผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังมีไม้ผลและไม่ยืนต้นหลงเหลือปะปนอยู่ในสวนยางพารา เช่น ต้นมะพร้าว ต้นสะเดา กระท้อน เป็นต้น ฉะนั้นการครอบครองและการทำประโยชน์ในที่ดินของนายแก้ว ผู้แจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ นั้น หาได้หมายความว่าผู้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามที่แจ้งการสิทธิครอบครองตาม ส.ค. ๑ ไว้ จะต้องหักล้างโดยการตัดโค่นต้นไม้ออกทั้งหมดในคราวเดียวกันแต่อย่างใดไม่ จึงมีเหตุให้เชื่อว่าบริเวณที่กำหนดสัญลักษณ์ F๑ ของผู้เชี่ยวชาญ น่าจะหมายถึงบริเวณที่สวนตามที่ไต่ระบุสภาพที่ดินไว้ตั้งแต่ต้นในขณะที่แจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ มิใช่เป็นบริเวณที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งกรณีนี้สำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุงได้หารือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาเห็นว่า หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินที่ขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน แม้รายละเอียดที่รังวัดออกโฉนดที่ดินระยะที่วัดได้เกินกว่าระยะที่ปรากฏตามหลักฐานการแจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ ที่นำมาออกโฉนดที่ดิน หากเป็นที่ดินแปลงเดียวกับแบบแจ้งการครอบครองที่นำมาออกโฉนดที่ดิน และเจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตถูกต้องครบถ้วน ก็สามารถออกโฉนดที่ดินให้ตามที่รังวัดได้ อีกทั้ง ในการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิได้รุกร้าป่าสงวนแห่งชาติและเขตปฏิรูปที่ดิน แต่เป็นการครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องมาโดยตลอดก่อนการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดินที่รังวัดได้ระยะเกินไปจากที่แจ้งการครอบครองตาม ส.ค. ๑ ไว้ก็ไม่ตกเป็นที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติ และมีใช้ที่ดินที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินดำเนินการ ดังนั้น แม้จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลเขาชัยสน

/อำเภอเขาชัยสน...

อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้บังคับ ก็ไม่มีผลให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรสามารถนำที่ดินที่รังวัดได้เกินไปจากที่แจ้งการครอบครองตาม ส.ค. ๑ ไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เป็นให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ในจำนวนเนื้อที่เกินจากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๗๖ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการออกโฉนดให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ในจำนวนเนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ตามผลการรังวัด และให้เพิกถอนคำคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจคำอุทธรณ์คำพิพากษาของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ในคดีนี้แล้วข้อเท็จจริงตามคำฟ้องปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่มีความประสงค์ยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรมที่ดิน เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๗๖ หมู่ที่ ๑๔ (หมู่ที่ ๑ เดิม) ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดแล้วได้เนื้อที่ ๖๘ ไร่ ๒๙.๗ ตารางวา ในการรังวัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงส่งเรื่องดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและมีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ จำนวน ๓๐ ไร่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้พิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำคัดค้านของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยเห็นว่าการแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพียงพอที่จะวินิจฉัยชี้ขาดได้ จึงไม่ส่งสำเนาคำฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เพื่อทำคำให้การและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมาจนมีคำพิพากษายกฟ้อง โดยไม่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไว้พิจารณาหรือวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่อย่างใด อันเป็นการพิพากษาคดีน้อยกว่าคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และไม่ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองทั่วไปที่ศาลปกครองต้องพิพากษาคดีตรง

/ตามคำขอ...

ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง เมื่อกำหนดวันหนึ่งวันใดเป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง และวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกแล้ว ก็ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการทำคำพิพากษาและคำสั่ง และมีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบในส่วนที่ว่าด้วยการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือมีเหตุที่ศาลได้ปฏิเสธการไต่สวนพยานหลักฐานตามที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ กรณีจึงมีเหตุอันสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษายกคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดีไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓

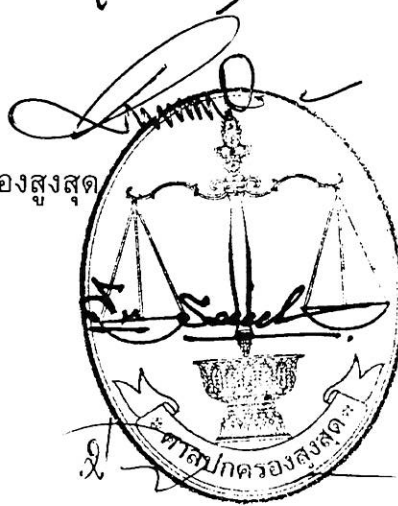
พิพากษายกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคดีไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

St. amuk

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายไพบุลย์ เสียงก้อง
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด



นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

MR - MR

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวชิระ ขอบแต่่ง